

Ἡ ἐξακολούθησις τῆς ὁδοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν ἤθελε μᾶς φέρει εἰς τοὺς ἐν Ἀλωπεκῇ ὠραίους Κήπους (1) τῆς Ἀφροδίτης, ὧν κατὰ μέρος διετηρήθη ἐν τοῖς Ἀγγελοκήποις καὶ ἡ καλλονὴ καὶ τὸ ὄνομα. Ἀλλ' ἂν πρὸς δυσμάς στραφέντες, ὑπὸ τὰς δεινροστοιχίας τῆς λεωφόρου τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Σταδίου, α πορευθῶμεν ἐκ Λυκείου εὐθὺς τῆς Ἀκαδημίας τὴν ἔξω τεῖχος ὑπ' αὐτὸ τὸ τεῖχος, θέλομεν, ἐπὶ τὰ ἔγνη τοῦ Σωκράτους κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν βαίνοντες (2), ἀφίχθῃ μέχρι τῶν εἰς τοὺς δύο γυμνοὺς γηλόφους, ὧν ὁ μὲν ἀφιέρωται ταῖς *Εὐφρείαις*, ὁ δὲ τῷ ἰππίῳ Ποσειδῶνι (3), δοξασθεὶς διὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ Οἰδίπου, καὶ μάλιστα διὰ τῆς μούσης τοῦ Σοφοκλέους. Τὸ δ' ὀπίσω αὐτῶν τερπνὸν καὶ σύμφυτον ἐκεῖνο ἄλσος (4), εἶναι ὁ κήπος τοῦ Ἐκαδήμου, ὅστις διετήρησε μέχρις ἡμῶν τὸ περίφημον αὐτοῦ ὄνομα, δι' ὅλων τῶν αἰώνων τοῦ σκότους καὶ τῆς δουλείας. Ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν βωμῶν τῆς Ἀθηνᾶς, τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἔρωτος (5), ὑπὸ τὰς εὐσκίους πλατάνους, καὶ παρὰ τοῦ Κηριστοῦ τὰς ἀέτρους καὶ τομαῖδας βόας (6), ἀνὴρ πολίος, διὰ τοῦ φλογεροῦ βλέμματός καὶ διὰ τῆς χειρὸς δεικνύων τὸν οὐρανὸν, ἐξηγεῖ εἰς ἐνθουσιῶσαν ὁμήγουριν, διὰ φωνῆς ἧς ἡ γλυκύτης ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν τῆς ἀηδόνος, τὴν πλάσιν διὰ τοῦ πλάστου, τὰ ὕστερα διὰ τῶν προτέρων, καὶ κηρύττει μόνην ἀλήθειαν τὴν ἰδέαν, τὰ δ' ὄντα σκιᾶς αὐτῆς καὶ εἰκόνας, καὶ διὰ τῆς προφητικῆς ἐμπνεύσεως τῆς μεγαλοφυΐας διαβλέπει ὑποφώσκουσαν τὴν πρώτην αὐγὴν τῆς πολυφώτου ἡμέρας, ἧτις μετ' αἰῶνας μέλλει δι' ἀποκαλύψεως νὰ ἐπιλάμπῃ ἐπὶ τὴν γῆν. Ἡ Ἀκαδημία καὶ τὸ Λύκειον, ὡς κείνται εἰς τὰ δύο ἀντίθετα ἄκρα τοῦ κύκλου τῆς πόλεως, οὕτω κατέχουσι καὶ τὰ δύο πέρατα τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, καὶ αἱ διδασκαλίαι αὐτῶν ἀλλήλας συμπληροῦσαι, διὰ τῆς πράξεως τὴν θεωρίαν, τὴν πείραν διὰ τῆς ἐμπνεύσεως, ἀπαρτίζουσι τὸν χρυσοῦν κύκλον τῆς ὑπερτάτης ἀληθείας, πρὸς οὗ τὴν περιφέρειαν τείνουσιν ὡς ἀκτίνες πάντα τῆς γῆς τὰ φιλοσοφήματα.

Ποιοὶ χρόνοι καὶ ποῖα θύματα! Ὅπου στραφῶμεν φιλόσοφοι συζητοῦσι τὰς ἀνωτάτας θεωρίας ὧν ποτε ἐπελήφθη ἀνθρώπινος νοῦς, πολιτικοὶ ἄνδρες μεγαλύνουσι δι' ἀρετῆς καὶ συνέσεως τὴν πατρίδα των, στρατηγοὶ τὴν δοξάζουσι, συγγραφεῖς εὐρίσκουσιν ἐν τῷ λόγῳ τὸ ἄκρον ὄριον τοῦ καλοῦ, καλλιτέχναι διαιωνίζουσιν αὐτοῦ τὸν τύπον ἐν λίθῳ καὶ ἐν μετάλλῳ· καὶ τοσαῦτον ἀναρίθμητα πυκνοῦνται τ' ἀριστουργήματα, ὥστε σὺ δύνασαι δηλώσαι καθ' ἕνα ἕνα. Ἡ γὰρ Ἀιτικὴ Θεῶν ἐστὶ κτίσμα καὶ προγόνων ἡρώων (7) ν.

Τοιαύτη, ὡς ἐν ἀμυδροτάτῳ φωτογραφίῳ, ἦν τῆς πόλεως ταύτης ἡ παλαιὰ καὶ ἐξάριστος ὄψις. α *Ἄλλ' εἰς Ἀθῆναι, Θεσείως ἢ πρὶν πόλις* (8) ν.

(1) Πaus. Α. 19. — (2) Πλάτ. Λύσις, 1. — (3) Σοκλ. Οἰδ. ἐν Κολ. 35. — Πaus. Α. 30. — (4) Σοφ. αὐτ. — Διογ. Α. Γ. 7. — (5) Πaus. Α. 30. — Σχλ. Σοφ. Οἰδ. ἐν Κολ. 57. — (6) Σοφ. αὐτ. 674. — (7) Πηγη. ἐν Στρωβ. 398. — (8) Ἐπιγραφή ἐπὶ τῆς πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ. —

Βεβαίως, ἂν ἀπὸ τοῦ φωταυγοῦς ἐκεῖνου θεάματος στρέψωμεν τεθαμβωμένον τὸ βλέμμα εἰς τὰ περίεργα ἡμῶν, θέλουσι μᾶς φανῆ σκοτεινὰ καὶ εὐτελῆ τὰ παρόντα· ἀλλὰ μὴ λησμονῶμεν ὅτι μικρὸν ἐτι ἀπέχομεν τῆς ὑσπληγγος τοῦ πολιτικοῦ σταδίου ἡμῶν. Ἐπάρχει δ' ἴσως καὶ ἕτερον τὸ βραδύνον τὴν πρόσδοκον, ὅτι οὐκ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἐν διακρεί πίστει μετὰ τοῦ ἱεροῦ Ἀποστόλου λέγοντες· *αὐτὸ γὰρ ἔχομεν ὡς μέκουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν* (1) ν. Διὰ ταῦτα οὔτε δίκαιον εἶναι, τὰ νῦν πρὸς τὰ τότε παραβάλλοντες, νὰ καταβαλλώμεθα ὑπὸ δυσθυμίας, οὔτε ἔμφρον καταβάλλομενοι νὰ ὀκνοῦμεν. Τὰ μεγαλεῖα τῶν ἐθνῶν δὲν αὐτοσχεδιάζονται, οὐδ' ἀπόνως ἐπιτυγχάνονται. Μακρὰν μὲν ἐτι ἀπέχομεν τῆς ἀνθηρᾶς τῶν προγόνων ἀκμῆς, ἀλλὰ δι' ἡρωϊκῶν ἀγώνων κεκτήμεθα τὸ σπέρμα ἐξ οὗ βλαστάνει ἡ ἀνθηρᾶς. Ἡ ἐλευθερία ἡμῶν ἐβρίζωθη εἰς αἷμα μαρτύρων, καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ θρόνου καὶ τῆς εὐνομίας δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ θύματα τῶν παλαιῶν ἡμερῶν. Ταύτην κὰν τὴν ἐλπίδα ὑποτυποῖ κυρίως ἡ σήμερον τελομένη μνήμη τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου, διότι τὸ Πανεπιστήμιον ἐστὶν ἡμῖν τοῦ μελλοντος τὸ ταμεῖον καὶ ἡ πρωτίστη ἐγγύησις. Ἐξ αὐτοῦ ἐκρέουσι τὰ ζωπάροχα τῆς παιδείας νόματα, ὧν ἄνευ ἡ γνησία ἐλευθερία ταχέως μαραίνεται, ἐν αὐτῷ παρασκευάζονται καὶ ἀσκῶνται ἄξιοι αὐτῆς λειτουργοὶ, καὶ ἐν αὐτῷ αἴρεται τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας τὸ φρόνημα εἰς τὸ ὕψος τῶν παραδειγμάτων τῆς ἀρχαιότητος. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν ἐνδοξοῖς μάχαις ἀπέδειξαν ὅτι οἱ Ἕλληνας δὲν ἀπόλεσαν τὴν τῶν προγόνων ἀνδρείαν. Ἐμῖν δ', ὃ νέοι τρόφιμοι τοῦ Πανελληνίου τούτου διανοητικοῦ ἐστιατορίου, ὑμῖν ἐνσπόμεται ὅταν σχολάζῃ ἡ τῶν πολέμων σημαία, ν' ἀποδείξητε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φρόνη, καλῶς καὶ δεόντως καλλιεργουμένη, δύναται ἐπίσης νὰ ἐπαναδείξῃ καὶ τὰς μεγάλας τῶν προγόνων ἀτυκάς ἀρετάς. α *Ἐπιτε ὑμῖν . . . τοὺς προγόνους, οὓς ἐπαινεῖτε δικαίως, ἔργῳ μιμεῖσθαι. Καὶ γὰρ, εἰμὴ τὰς μάχας, μηδὲ τὰς στρατείας, μηδὲ τοὺς κινδύνους, ἐν οἷς ἦσαν ἐκεῖνοι λαμπροὶ, ἐν τοῖς νῦν συμβαίνει μιμεῖσθαι καιροῖς, . . . ἀλλὰ τὸ γ' εὖ φρονεῖν αὐτῶν μιμεῖσθε. Τούτου γὰρ πανταχοῦ χρεία* (2) ν. Ταῦτα σὰς ἐπαναλαμβάνω μετὰ τοῦ μεγαλοφάνου τῆς ἀρχαιότητος ῥήτορος, διότι ὡς ἡ ἐν μάχαις ἀνδρεία, οὕτω καὶ ἡ φρόνησις καὶ ἡ ἀρετὴ μεγαλύνει καὶ δοξάζει τὰ ἔθνη· καὶ ἂν οὐδετέρων ὀλιγοφρήτωμεν, οὐδὲν κωλύει νὰ ἐλπίζωμεν μέλλον τοῦ παρελθόντος ἐφ' ἡμῖν.

ΤΡΙΤΗΡΗΣ.

— 000 —

Κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γαλλίας ἐκνευπηγήθη τριτήρης κατὰ σχέδιον ἀρχαῖκόν, ὡς ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν σκοπὸς δὲ τῆς κατασκευῆς ταύτης.

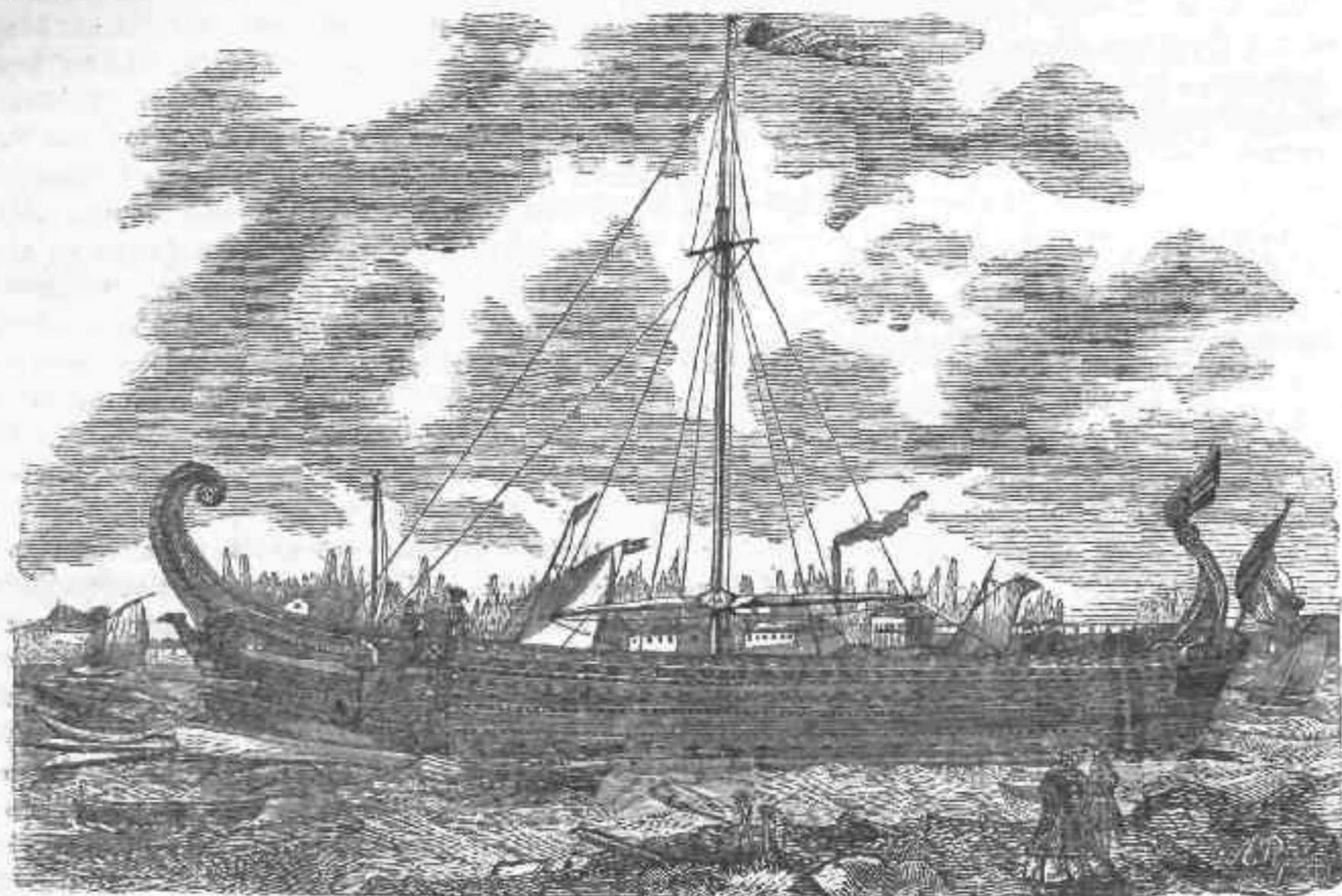
(1) Παύλου πρὸς Ἑβρ. ΙΓ', 12. — (2) Δημ. π. Περσέ. ρθ'.

της ὑπῆρξεν ἡ διὰ πραγμάτων λύσις τοῦ τοσοῦτον ἐπὶ μακρὸν μὲν χρόνον συζητηθέντος ἀλύτου δὲ μείναντος τούτου ζητήματος, ἐν ἧ ἡ τριήρεις εἶχον τρεῖς στίχους κωπῶν τὸν ἓνα ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ τούτου δοθέντος ἐν ἡ κωπηλασία ἐγένετο ἀνευ δυσκολίας. Περιγραφή ἀκριβῆς τῆς τριήρεως τῶν ἀρχαίων δὲν περιήλθε μέχρις ἡμῶν, τὸ δὲ ἀνάγλυφον τὸ πρὸ δύο περίπου ἐτῶν εὑρεθὲν ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Ἀθηνῶν, περὶ οὗ ἐγράψε μάλιστα καὶ ὁ ἐν Παρισίοις σοφὸς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας καθηγητῆς K. Egger, δὲν ἔλυε τὴν ἀπορίαν. Ἀλλ' ἐκ τῆς γενομένης ἐν Γαλλίᾳ δοκιμῆς ἀπεδείχθη, ὡς γράφουσιν αἱ ἐφημερίδες τῶν Παρισίων, ὅτι τῶν τρεῖς στίχους

νον ἀνώτερον μισθόν, διότι, ὡς φαίνεται, εἶχον μακροτέρας τὰς κώπας καὶ ἐκοπίαζον πλέον τῶν ἄλλων.

Ἐχει δὲ καὶ δύο οἶακας κατὰ πλευρὰν ἡ τριήρης αὕτη τοῦ αὐτοκράτορος, κατὰ τὰ σωζόμενα ἀρχαία ἀνάγλυφα, καὶ τριβελῆ ἔμβολον ὅπως τρυπᾷ καὶ βοηθίζῃ τὰ ἐχθρικά πλοῖα.

Ὅτε ὁ αὐτοκράτωρ ἐπέβη εἰς τὴν τριήρη καὶ θρανῖται καὶ ζυγῖται καὶ θαλαμῖται, ὅλοι διὰ μιᾶς ἐκίνησαν τὰς κώπας μετὰ μεγίστης τάξεως καὶ ἐρρόθμως. Ἀνεχώρησε δὲ ἀπὸ Saint-Cloud (ἐπὶ το Σηκουάνα) καὶ καταβαίνουσα τὸν ποταμὸν διεσθύνθη πρὸς τὴν γέφυραν τοῦ Neuilly. Καταματρηθείσης δὲ τῆς ταχύτητος τοῦ πλοῦς ἀπεδείχθη ὅτι, πλὴν τῆς

Τριήρης.

κωπῶν εἶχον αἱ ἀρχαῖαι τριήρεις, καὶ ὅτι εὐκόλως ἐγένετο ἡ κωπηλασία.

Ἡ προκειμένη τριήρης ἔχει τεσσαράκοντα μέτρων μῆκος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, καὶ πέντε μέτρων καὶ πενήκοντα ἑκατομῆτρων πλάτος· καταδύεται δὲ ἐν μέτρον καὶ δέκα ἑκατομῆτρα εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐχει δὲ καὶ 130 κώπας ἧτοι 65 ἑκατέρωθεν, εἰς τρεῖς στίχους ἢ τάξεις διηρημένας τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης, ὧν ἑκάστη ἐλαύνεται ὑπὸ ἐνὸς ἐρέτου.

Καὶ ἡ μὲν κατωτέρα τάξις καίεται ὑπὸ κατάστρωμα ἢ ὑπὸ στέγην· διὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸ μέρος τοῦτο ὠνόμαζον *θάλαμον* καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ἐρέτας *θαλαμίταις*· αἱ δὲ δύο ἄλλαι εἶναι ὅλως ἀστεγοί. Αἱ κώπαι τῶν θρανιτῶν ἢ τῶν ἐρετῶν τῆς ἀνωτέρας τάξεως καταβαίνουσαι ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς τῶν ἐρετῶν τῆς μεσαίας, αἵτινες ἴσως διὰ τοῦτο ἐκαλοῦντο *ζυγῖται*. Κατὰ τὸν Θουκυδίδην οἱ θρανῖται ἐλάμβανον

τοῦ βέουματος, ἔτρεξε πάντε κόμβους καὶ ἡμισυν, ἧτοι πλεον τῶν δέκα χιλιομέτρων καθ' ὥραν.

Πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Neuilly ἐστράφη διὰ μόντης τῆς βοήθειας τῶν οἰάκων καὶ τῶν κωπῶν, τῶν ἐκ δεξιῶν κινουμένων ἀντιστρόφως πρὸς τ' ἀριστερά· εἶτα δὲ ἀνέβη τὸν ποταμὸν πρὸς Saint-Cloud.

Κατὰ τὴν ἀνοδὸν ἐγένοντο διάφοροι δοκιμαὶ ὡς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῶν κωπῶν, ἀνακοπτόντων τὴν κωπηλασίαν ποτὲ μὲν τῶν θρανιτῶν ποτὲ δὲ τῶν θαλαμιτῶν, καὶ ἄλλοτε τῶν ζυγιτῶν.